

FOD Migratie: verdere politisering asielbeleid en uitholling werkvoorwaarden

Nieuws dinsdag 31 maart 2026

De ACOD is bijzonder ongerust over de beslissing van de Arizona-regering om een nieuwe Federale Overheidsdienst (FOD) Migratie op te richten. Wat wordt voorgesteld als een administratieve vereenvoudiging, dreigt in de praktijk uit te monden in een structurele verzwakking van cruciale asiel- en migratiediensten: de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ), Fedasil, de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RvV) en het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS).

We informeren al onze leden over deze plannen, omdat ze symptomatisch zijn voor een regering die onder het mom van efficiëntie steeds meer macht naar zich toetrekt en daarbij niet alleen de rechten van burgers - of in dit geval asielzoekers - met de voeten treedt, maar ook het personeel van de betrokken diensten erg zwaar dreigt te treffen.

Recente rechtspraak toont de gevaren van politieke druk

De ACOD wijst erop dat recente juridische uitspraken de risico's van een steeds strenger en politiek gestuurd beleid pijnlijk duidelijk maken. In februari 2026 schorste het Grondwettelijk Hof de wettelijke bepalingen die Fedasil toestonden om opvang te weigeren aan mannelijke asielzoekers. Daarnaast werd ook de bepaling geschorst die de Dienst Vreemdelingenzaken toeliet om aanvragen van mannelijke asielzoekers systematisch als een latere aanvraag te behandelen.

In maart 2026 ging de Raad van State nog een stap verder door de instructie van de bevoegde minister te schorsen die bepaalde dat er geen opvang meer mocht worden verleend aan mannelijke asielzoekers.

Volgens de ACOD tonen deze uitspraken aan dat fundamentele rechten onder druk staan en dat beleidskeuzes de grenzen van de rechtsstaat opzoeken – en overschrijden. De oprichting van een FOD Migratie dreigt deze tendens net te versterken door macht en controle verder te centraliseren.

Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ): nog meer druk en versnelling ten koste van zorgvuldigheid

Binnen DVZ vreest de ACOD dat de integratie in een FOD Migratie zal leiden tot een nog sterkere focus op controle, opsluiten van moeilijke profielen (zonder dat hier plaats, personeel of voldoende omkadering is in de gesloten centra) en de daaraan gekoppelde terugkeer. Medewerkers kampen vandaag al met hoge werkdruk en complexe dossiers. Extra politieke druk om procedures te versnellen dreigt te resulteren in oppervlakkige beslissingen, met een verhoogd risico op fouten en schendingen van rechten. De onafhankelijkheid van dossierbehandeling komt hierdoor rechtstreeks in het gedrang.

Fedasil: opvangcapaciteit verder onder druk

Voor Fedasil ziet de ACOD ernstige risico's op een verdere uitholling van de opvangopdracht. In een structuur waarin migratiebeheer centraal staat, dreigt opvang herleid te worden tot een louter logistiek instrument dat afhankelijk wordt van beleidsprioriteiten rond instroombeperking. Dit kan leiden tot nog meer capaciteitsproblemen, verslechterende opvangomstandigheden en een verhoogde druk op het personeel, dat vandaag al op de limiet werkt.

Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RvV): onafhankelijkheid in gevaar

De RvV moet als rechtscollege onafhankelijk kunnen oordelen over beslissingen in asiel- en migratiedossiers. De ACOD waarschuwt dat de integratie in een FOD Migratie deze onafhankelijkheid ernstig kan ondermijnen. Wanneer een beroepsinstantie organisatorisch dichter bij uitvoerende diensten komt te staan, ontstaat het risico op directe of indirecte beïnvloeding. Dit is onaanvaardbaar in een rechtsstaat.

Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS): bescherming onder druk

Het CGVS speelt een cruciale rol in het toekennen van internationale bescherming. De ACOD vreest dat binnen een FOD Migratie de nadruk zal verschuiven van bescherming naar beheersing. Dit kan leiden tot strengere interpretaties, minder ruimte voor individuele beoordeling en een afname van de kwaliteit van beslissingen. De opgebouwde expertise en specifieke rol van het CGVS dreigen hierdoor uitgehold te worden.

Structurele risico's: centralisatie = politisering

Door DVZ, Fedasil, RvV en CGVS onder één administratieve koepel te brengen, creëert de regering een systeem waarin politieke prioriteiten makkelijker doorwegen op alle niveaus van de procedure: van registratie tot opvang, beoordeling en beroep. De ACOD waarschuwt dat deze centralisatie de scheiding tussen beleid, uitvoering en controle vervaagt – een fundamenteel risico voor de rechtszekerheid.

Personeel en dienstverlening zijn de dupe

De hervorming dreigt te leiden tot:

- afbouw van opgebouwde rechten van personeel bij de verschillende diensten in de migratieketen
- verlies van gespecialiseerde expertise
- verhoogde werkdruk en burn-out bij personeel
- organisatorische chaos tijdens de overgangsperiode
- dalende kwaliteit van beslissingen en dienstverlening

De ervaring met eerdere hervormingen leert dat dergelijke grootschalige herstructureringen zelden de

beloofde efficiëntiewinsten (zoals 150 miljoen besparingen) opleveren, maar wel langdurige schade veroorzaken. We kunnen er bovendien vanuit gaan dat wat betreft de werkvoorwaarden uiteindelijk gekozen zal worden voor degene die het minst voordelig zijn voor het personeel, dit onder het mom van een gelijke behandeling. Deze regering zal niet kiezen voor de meer voordeliger systemen.

ACOD eist onmiddellijke stopzetting van de plannen

ACOD vraagt dat de plannen voor de oprichting van een FOD Migratie onmiddellijk worden stopgezet. Minstens moet er een grondige, transparante impactanalyse komen, met volwaardig sociaal overleg en garanties voor:

- de onafhankelijkheid van de RvV en het CGVS
- werkbare omstandigheden voor personeel van DVZ en Fedasil
- bestaande rechten en voordelen
- het behoud van kwaliteit en zorgvuldigheid in alle procedures
- respect voor nationale en internationale verplichtingen inzake bescherming

Zonder deze garanties is deze hervorming niet alleen onverantwoord, maar ronduit gevaarlijk. De ACOD zal zich met alle middelen blijven verzetten tegen deze hervorming en solidair blijven met het personeel dat dagelijks instaat voor een essentiële publieke dienstverlening.

Tony Six, federaal secretaris ACOD AMIO